БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ, ГЕНЕТИКИ ТА ПАРАЗИТОЛОГІЇ

Пішак В.П.,
д-р мед. наук, проф.,
Захарчук О.І.,
д-р мед. наук, проф.,
**Пішак О.В.*,
д-р мед. наук, проф.,
Кривчанська М.І.,
канд. мед. наук, асист.,
Буковинський державний медичний університет,
*Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича

Вища освіта здобувається особою у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації. Вона забезпечує фундаментальну наукову, професійну та практичну підготовку за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями. Здійснюється у вищих закладах освіти відповідних рівнів акредитації: першого і другого (училище, технікум, коледж) та третього і четвертого (університет, академія, інститут, консерваторія, тощо) [1].

Болонський процес - це революція у сфері вищої європейської освіти. Його початок можна віднести ще до 70-х років, коли Радою міністрів Європейського союзу була прийнята резолюція про першу програму співробітництва у сфері освіти. Чотири міністра освіти, що брали участь у святкуванні 800-річчя паризького університету Сорбона в 1998 році, зійшлися думками про те, що сегментація європейської вищої освіти в Європі заважає розвитку науки та освіти. Ними була підписана Сор-

бонська декларація (Sorbonne Joint Declaration, 1998). Рішення брати участь у добровільному процесі створення Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) було оформлено через рік у Болонії (Італія), представниками 29 країн (Болонська декларація, 1999). В даний час очевидно, що це була унікальна угода, тому що сьогодні процес включає в себе 47 країн-учасниць, з 49 європейський країн, які ратифікували Європейську культурну конвенцію Ради Європи (1954). Офіційною датою початку процесу прийнято вважати 19 червня 1999 року, коли було підписано Болонську угоду в якій проголошено шість цілей, які країни-учасниці планували досягти до 2010 року: 1. Прийняття системи прозорих та порівнянних ступенів, зокрема, за допомогою Додатку до диплома; 2. Прийняття системи, заснованої на двох основних циклах вищої освіти; 3. Запровадження системи кредитів, подібної до ECTS системи; 4. Сприяння мобільності студентів та викладачів; 5. Сприяння європейській співпраці в забезпеченні якості освіти; 6. Сприяння розвитку співпраці між європейськими закладами вищої освіти, особливо відносно розробки навчальних планів, розробки схем мобільності і інтегрованих програм навчання і досліджень. У 2005 році в Бергені Болонську декларацію підписав і міністр освіти України [2,3].

За оцінками українських експертів в галузі освіти, приєднання України до Болонського процесу потребує деякого пояснення щодо ступенів вищої освіти всі вони є повноцінними, і після їх отримання можна працювати за фахом, але деякі ступені більше призначені для викладачів або наукових працівників, наприклад, ступінь магістра. Більш нижчі ступені вищої освіти підійдуть для працевлаштування людей, які не планують працювати викладачами у ВНЗ України і робити вагомий внесок в науку завдяки науковим ступеням.

Болонський процес покликаний збільшити конкурентоспроможність і привабливість європейської вищої освіти, що сприятиме мобільності студентів, полегшити працевлаштуван-

ня за рахунок введення системи, що дозволяє легко визначити рівень підготовки випускників. Метою є забезпечення високої якості навчального процессу у ВНЗ, формування та зміцнення інтелектуального, культурного, соціального і науково-технічного потенціалу; підвищення провідної ролі університетів у розвитку європейських культурних цінностей.

На кафедрі медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки використовують нові технології навчання в аспекті вимог Болонського Процесу:

- кредитно-модульна система організації навчального процессу (три модулі);
- забезпеченно ефективну самостійну роботу студентів (система MOODLE);
- запроваджена система об'єктивного рейтингового оцінювання із застосуванням шкали ECTS;
- модульний контроль якості засвоєння знань та вмінь (змістовні модулі, модулі);
- забезпечення участі студентів в навчанні, як повноправних партнерів в управлінні процесом отримання вищої медичної освіти;
- забезпечення реалізації кінцевих цілей вивчення дисциплін відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальностей, галузевого стандарту вищої медичної освіти.

Висновок. Болонський процес і Європейський простір вищої освіти вступили в нову фазу - консолідації та вдосконалення вищої освіти. Кожна держава-учасниця Болонського процесу має вжити заходів для забезпечення належної якості надання вищої освіти. Міністерство охорони здоров'я України вже здійснило системні заходи щодо переходу підготовки лікарів на Європейські стандарти. Створена Концепція додипломної та післядипломної медичної освіти відповідно до вимог Всесвітньої федерації медичної освіти та основних положень Болонського процесу, що дозволить підвищити якість підготов-

ки студентів і лікарів та поліпшити рівень надання кваліфікованої медичної допомоги населенню.

Література:

1. *Журавський В.С., Згуровський М.З.* Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. — К.: Політехніка, 2003.

2. Болонський процес у фактах і документах / Упорядники Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубіянко В. В., Бабин І. І. — К., 2003.

3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 років) / За редакцією В. Г. Кременя. — К., 2003.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ В СИСТЕМІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сліпчук В.Л.,
канд. пед. наук,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Пріоритетним напрямом в системі фармацевтичної освіти залишилося досягнення рівних можливостей в отриманні освіти, забезпечення всіх громадян базовими знаннями, здібностями та вміннями, які необхідні їм для соціальної та професійної інтеграції у суспільство, в якому вони живуть; підвищення якості фармацевтичної освіти і забезпечення індивідуального розвитку; зближення змісту фармацевтичної освіти до очікувань роботодавців; пристосування нових форм навчання до існуючої системи кваліфікацій у галузі фармацевтичної освіти і підготовки кадрів; інтенсифікація мобільності студентів.